

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Šiaulių miesto savivaldybės administracijai
El. p. rastine@siauliai.lt

2018-07-27 Nr. (2.11-35) 6V-1892

DĖL GALIMO KONKURENCIJOS PAŽEIDIMO ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖJE

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra valstybės įstaiga, vykdanči valstybinę konkurencijos politiką bei kontroliuojanti, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo, kurio tikslas – saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę.

(2) Nagrinėdama viešai paskelbtą informaciją dėl galimo konkurencijos ribojimo ir nelygiaverčių konkurencinių sąlygų sudarymo patalpų nuomos srityje, Konkurencijos taryba vertino Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos priimto sprendimo atitiktį Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio ir Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių reikalavimams.

(3) Išnagrinėjęs Savivaldybės pateiktus paaiškinimus, informuojame, kad Konkurencijos taryba turi pagrindą įtarti, jog Savivaldybė savo 2017 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T-465 „Dėl patalpų Vytauto g. 101, Šiauliuose, nuomos sutarties atnaujinimo“ (toliau – Sprendimas) galimai pažeidė Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatas ir Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisykles.

Dėl Savivaldybės priimto Sprendimo sudaryti sutartį su Bendrove

(4) Remiantis Savivaldybės pateikta informacija, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T-321 „Dėl negyvenamųjų patalpų nuomos sutarčių atnaujinimo ir nuomos mokesčio“ buvo atnaujinta penkerių metų laikotarpiui patalpų Vytauto g. 101, Šiauliuose, nuomos sutartis su UAB vaistine „Valerijonas“ (toliau – Bendrovė). Sutartis baigėsi 2017 m. gruodžio 31 d. Nuomos mokestis už 1 kv. metrą buvo 40,0 Lt (11,58 Eur be PVM). UAB vaistine „Valerijonas“ 2017 m. rugsėjo 12 d. pateikė prašymą pratęsti minėtų patalpų nuomos sutartį 10 metų.

(5) Savivaldybės teigimu, siekdama užtikrinti sąžiningą konkurenciją, Šiaulių miesto savivaldybės administracija parengė sprendimo projektą „Dėl negyvenamųjų patalpų Vytauto g. 101, Šiauliuose, viešo nuomos konkurso skelbimo“ su pradine 45 Eur už kv. m. kaina, ir jį pateikė 2017 m. gruodžio 21 d. tarybai svarstyti. Miesto tarybai buvo pateikti dar 3 tarybos narių parengti alternatyvūs sprendimo projektai, iš kurių viename buvo numatytas viešas nuomos aukcionas su pradine kaina 1 eur, o kituose sutarties pratęsimas su esamu nuomininku. Miesto taryba 2017 m. gruodžio 21 d. nepritarė administracijos paruoštam sprendimo projektui, tačiau tą dieną nepriėmė nei vieno kito sprendimo. Buvo nutarta šiuo klausimu sušaukti neeilinį posėdį. 2017 m. gruodžio 30 d. tarybos posėdžiui buvo pateikti du sprendimo projektai (abiejuose buvo siūloma pratęsti nuomos sutartį), iš kurių taryba balsavo už alternatyvaus sprendimo projekto priėmimą ir jo pagrindu buvo sudaryta (atnaujinta) patalpų Vytauto g. 101 nuomos sutartis su Bendrove, paliekant nuomos kainą 11,58 Eur už 1 kv. metrą.

(6) Primename, jog Konkurencijos įstatymo 4 straipsnis viešojo administravimo subjektams nustato pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę ir draudimą priimti teisės aktus ar kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes, dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio

subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(7) Taigi, Savivaldybė, vykdydama teisės aktų jai pavestas funkcijas, turi pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę ir laikytis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nustatytų įpareigojimų – išnuomodama savo nekilnojamąjį turtą ūkinei veiklai vykdyti Savivaldybė privalo organizuoti konkurencingą atrankos procedūrą ir vadovautis objektyviais atrankos kriterijais. Nagrinėjamu atveju konkurencingos procedūros patalpų nuomininkui parinkti nebuvo, todėl kyla pagrįstas įtarimas, jog tokiu Bendrovei galėjo būti privileijuojama kitų potencialių nuomininkų atžvilgiu. Tokiu atveju Savivaldybė nedelsiant turėtų imtis aktyvių veiksmų esamai situacijai ištaisyti ir nuomos patalpų konkursui organizuoti.

Dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo

(8) Atsižvelgdami į tai, kad valstybei ar savivaldybei priklausančio turto perdavimui tam tikrais atvejais taikytinos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, manome, kad nagrinėjamu atveju taip pat turėtų būti įvertinta, ar Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių patalpų nuoma be konkurencingos procedūros gali būti laikomas valstybės pagalba, kaip ją apibrėžia Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalis.

(9) Valstybės pagalbos taisyklės yra taikomos visiems ūkio subjektams, vykdančiams bet kokią ūkinę veiklą, nepaisant jų teisinio statuso ir finansavimo būdų, o ūkine veikla laikoma bet kokia veikla, kurios metu konkrečioje rinkoje siūlomos prekės ir paslaugos¹.

(10) Siekiant nustatyti, ar perduodamas turtas gali būti laikoma valstybės pagalba, būtina įvertinti, ar parama:

- (a) yra teikiama valstybės narės iš jos išteklių;
- (b) palaiko tam tikrus ūkio subjektus arba tam tikrų prekių gamybą ir suteikia išskirtinę ekonominę naudą;
- (c) iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją;
- (d) daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(11) Konkurencijos tarybos nuomone, pirmieji trys valstybės pagalbos kriterijai šiuo atveju būtų tenkinami, nes Bendrovei išnuomojus turtą Savivaldybė atsisakė pajamų, kurias galėtų gauti šį turtą nuomodama už rinkos kainą, taip suteikdama išskirtinį pranašumą Bendrovei, nes veikdama rinkos sąlygomis Bendrovei turėtų tokį turtą nuomotis didesne kaina. Todėl Bendrovei atsirandanti nauda gali daryti poveikį konkurencijai tarp toje pačioje rinkoje veikiančių privačių ūkio subjektų, kurie paslaugoms teikti reikalingą turtą turėtų įsigyti (ar išsinuomoti) rinkos kainomis.

(12) Pažymėtina, kad poveikis prekybai tarp valstybių narių (ketvirtasis valstybės pagalbos kriterijus) pripažįstamas tada, kai valstybės suteikta parama sustiprina ūkio subjekto padėtį, palyginti su kitais Europos Sąjungos vidaus rinkoje konkuruojančiais ūkio subjektais. Valstybės parama gali daryti poveikį Europos Sąjungos vidaus prekybai net ir tuo atveju, kai jos gavėjas tarpvalstybinėje prekyboje tiesiogiai nedalyvauja².

(13) Atsižvelgiant į tai, kad nėra priežasčių, kodėl patalpų nuomos konkurse negalėtų dalyvauti ir kiti, Europos Sąjungos valstybėse narėse veikiančios ūkio subjektai, manytina, kad šiuo atveju būtų tenkinamas ir ketvirtasis valstybės pagalbos kriterijus.

(14) Tuo atveju, kai ūkio subjektui teikiama parama atitinka visus valstybės pagalbos kriterijus, apie tai būtina iš anksto informuoti Europos Komisiją, kaip to reikalauja Sutarties 108 straipsnio 3 dalies nuostatos (pateikiant išankstinį pranešimą apie numatomą teikti valstybės pagalbą), ir gauti Europos Komisijos pritarimą, arba tokios priemonės turi būti įgyvendinamos laikantis kurio nors iš Europos Komisijos reglamentų, atleidžiančių nuo Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos pareigos, nuostatų (išimties reglamentai).

¹ Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-222/04 *Ministero dell'Economia e delle Finanze prieš Cassa di Risparmio di Firenze SpA ir kt.* (Rink. 2006, p. I-289) 107 ir 108 punktai.

² Teisingumo Teismo 2006 m. birželio 15 d. sprendimo byloje C-393/04 ir C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium SA prieš Ville de Seraing ir Province de Liège* (Rink 2006, p. I-5293) 35 pastraipa.

(15) Be Europos Komisijos pritarimo teikiama valstybės pagalba laikoma neteisėta ir, Europos Komisijai pripažinus jos nesuderinamumą su bendrąja rinka, turėtų būti išieškota iš pagalbos gavėjų su palūkanomis³. Taip pat pažymime, kad nacionaliniai teismai (pavyzdžiui, kreipusis Bendrovės konkurentams) gali pareikalauti valstybės pagalbos su palūkanomis išieškojimo ir remdamiesi vien Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos derinimo su Europos Komisija pareigos pažeidimu⁴.

(16) Atsižvelgdami į šiame rašte išdėstytus argumentus, prašome Šiaulių miesto savivaldybės imtis veiksmų, kad atitinkamų patalpų nuomai būtų organizuojama ir vykdoma teisės aktų nustatyta konkurencinga procedūra ir tokiu būdu parinktas nuomininkas, ir **iki 2018 m. rugsėjo 3 d.** pranešti Konkurencijos tarybai apie Savivaldybės priimtus sprendimus. Atsižvelgdami į išdėstytas pastabas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo, Savivaldybės taip pat prašome iki nurodyto termino pateikti informaciją, kokiais Europos Sąjungos teisės aktais buvo vadovaujama išnuomojant minėtą turtą Bendrovei.

(17) Konkurencijos taryba, vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo suteiktais įgaliojimais, jei yra pagrindas įtarti, kad viešojo administravimo subjekto sprendimu yra pažeidžiami Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimai, turi teisę pradėti tyrimą. Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 7 dalis numato, jog už Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimus viešojo administravimo subjektams **gali būti skiriama pinigine bauda** iki 0,5 procento viešojo administravimo subjekto metinio biudžeto einamaisiais metais ir kitų praėjusiais metais gautų bendrųjų metinių pajamų, bet ne daugiau negu šešiasdešimt tūkstančių eurų.

(18) Nuoširdžiai tikimės Savivaldybės bendradarbiavimo saugant sąžiningos konkurencijos laisvę.

(19) Jeigu kiltų neaiškumų ar papildomų klausimų, maloniai prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

Justina Paulauskaitė, tel. (8 5) 262 6722, el. p. justina.paulauskaite@kt.gov.lt

³ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, 16 straipsnis.

⁴ Žr. Komisijos pranešimo dėl nacionalinių teismų įgyvendinamos valstybės pagalbos teisės (2009/C 85/01) 2.2 ir 2.3 skirsnius.